

ВІД ГРИЗУНІВ ДО

Щороку зростає діапазон послуг, які надає Славутицьке відділення Міжнародного Чорнобильського центру (МЧЦ). Це обумовлено потребами Чорнобильської АЕС і ядерної галузі в цілому. Лабораторія, яка майже на сто відсотків укомплектована колишніми спеціалістами Чорнобильської АЕС, має відповідні ліцензії і може застосовувати свій досвід в таких галузях, як ядерна спектроскопія, радіологічні та радіобіологічні дослідження. Якщо потрібно, до професійного багажу п'ятидесяти постійних працівників додається підтримка з боку зовнішніх спеціалістів. Минулого року 193 фахівці, переважно з Чорнобильської АЕС, були учасниками різних проектів.

Славутицьке відділення МЧЦ складається з двох лабораторій: Лабораторії інженерних досліджень і технологій та Міжнародної радіоекологічної лабораторії (МРЛ).

Лабораторія інженерних розробок та технологій

Лабораторія надає послуги атомним електростанціям у галузі розробки методів та проведення розрахунків для підтримки безпечної експлуатації АЕС та зняття з експлуатації енергоблоків, імовірного аналізу безпеки тощо. Найближчим часом лабораторія

збирається додати до вже існуючих ще один вид послуг. Завершення процедури сертифікації, а воно вже не за горами, має надати лабораторії право проектування ядерних установок. В процесі підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС спеціалісти станції, МЧЦ, PNNL та AEA Technology беруть участь у плануванні різних видів діяльності, які мають відношення до застосування принципів ALARA в

конкретних роботах.

Маючи у своєму розпорядженні єдину в Україні базу ядерних даних, лабораторія добре оснащена для забезпечення інженерної підтримки українських АЕС, особливо для виконання ядерно-фізичних розрахунків. Наприклад, минулого року спеціалісти лабораторії скористалися наявними бібліотеками ядерних даних і розробили електронний атлас нейтронних перерізів. Розроблено також програмне забезпечення для графічного відображення перерізів різноманітних ядерних реакцій. Воно дає користувачеві доступ до розгорнутої ядерно-фізичної довідкової інформації. Спеціалісти лабораторії виконали розрахунки, які стосуються ядерної та радіаційної безпеки ЧАЕС та об'єкта "Укриття".

ЯДЕРНОЇ ФІЗИКИ

Вчених-екологів цікавить зона відчуження

Діяльність МРЛ, в основному, зосереджена на дослідженнях, що проводяться в чорнобильській зоні відчуження. Лабораторія має унікальну базу для роботи найкращих світових вчених-екологів та радіоекологів, які можуть застосувати свій науковий та практичний досвід у вирішенні складних питань, що виникають у зоні відчуження. Ці дослідження забезпечують цінну інформацію про вплив радіації на диких тварин; вона є корисною і для тих, хто займається питаннями охорони довкілля. Отримані результати значно розширюють наші знання про здатність диких тварин пристосовуватися до умов хронічної дії радіації.

Радіоекологи зараз вивчають вплив радіації на диких гризунів, землерийок, риб та деякі види рослин в чорнобильській зоні відчуження. Нове обладнання тепер дозволяє проводити вимірювання вмісту цезію та стронцію в організмі тварин без будь-якої шкоди для них.

Проекти, заплановані на майбутнє, включають вивчення радіологічного впливу на людей, які постійно працюють в зоні відчуження.

Нещодавно студенти Київського національного університету та Києво-Могилянської академії проводили на базі МРЛ свою експериментальну роботу - лабораторія ж бо має значний потенціал для практичної підготовки молодих учених.

Суспільна діяльність

Славутицьке відділення МЧЦ загалом комплектується за рахунок місцевого населення і докладає всіх зусиль, аби пом'якшити соціальні наслідки закриття станції, допомагаючи оновити економіку Славутича. Основні надії на майбутнє регіону реалізуються через молоде покоління, отож МЧЦ намагається зробити свій внесок у розвиток освіти молоді.

Один з міжнародних проектів, що використовує засоби супутникового зв'язку Центру, з'єднає місцеву молодь з дітьми у Річленді, США. Результатом таких контактів стала публікація книги «Атомна спадщина». Школярі двох атомних міст», яку написали діти під керівництвом своїх учителів. Вони також мають вільний доступ до Інтернету через МЧЦ і були першими в Україні учасниками міжнародного дитячого проекту GLOBE. Один з майбутніх проектів передбачає також перетворення Славутича на «університетське містечко», отож МЧЦ підтримує розвиток освіти в місті, зокрема новостворений Навчальний центр вищої освіти.

Провідний біолог МРЛ Сергій Гащак проводить аналіз зразків з зони відчуження